

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (przewodniczący)

SSN Andrzej Stępka

SSN Eugeniusz Wildowicz (sprawozdawca)

w sprawie **M.G.**

skazanego z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 12 marca 2026 r.

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 5 sierpnia 2025 r., sygn. akt XI Ka 610/25,

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Chełmie

z dnia 23 kwietnia 2025 r., sygn. akt II K 352/24,

**uchyla zaskarżony wyrok w zakresie, w jakim nie orzeczono o
środku karnym świadczenia pieniężnego i w tej części przekazuje
sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego
rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.**

Andrzej Stępka Małgorzata Wąsek-Wiaderek Eugeniusz Wildowicz

UZASADNIENIE

M.G. został skazany wyrokiem Sądu Rejonowego w Chełmie z dnia 23 kwietnia 2025 r., sygn. akt II K 352/24, na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności za to, że w okresie od dnia 12 marca do 14 marca 2024 r. w miejscowości R., pow. c., woj. [...], dwukrotnie w krótkich odstępach czasu, tj. w dniach 12 marca 2024 r. oraz 14 marca 2024 r., w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, nie zastosował się do wyroku orzeczonego przez Sąd Rejonowy w Chełmie, sygn. akt. II K 712/21, nakładającego na niego zakaz zbliżania się do M.G. na odległość mniejszą niż 300 metrów oraz zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym, w ten sposób, że przebywał w odległości mniejszej niż 300 metrów od M.G. oraz kontaktował się z nim, tj. za czyn z art. 244 k.k. w zw. z art. 12 § 1 k.k.

Sąd Okręgowy w Lublinie, po rozpoznaniu apelacji obrońcy oraz apelacji prokuratora wniesionej na niekorzyść w zakresie rozstrzygnięcia o karze i środku karnym, wyrokiem z dnia 5 sierpnia 2025 r., sygn. akt XI Ka 610/25, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że za podstawę wymiaru kary przyjął dodatkowo art. 57b k.k. i podwyższył orzeczoną karę pozbawienia wolności do 4 miesięcy, w pozostałej części utrzymał zaś w mocy wyrok Sądu I instancji.

W dniu 13 stycznia 2026 r. Prokurator Generalny, działając na podstawie art. 521 § 1 k.p.k., wniósł kasację od wyroku Sądu odwoławczego, zaskarżając go w zakresie, w jakim Sąd ten utrzymał w mocy wyrok Sądu I instancji w części niezawierającej rozstrzygnięcia w przedmiocie obligatoryjnego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego na niekorzyść skazanego M.G., zarzucając „rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 433 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na przeprowadzeniu nienależytej kontroli odwoławczej, wyznaczonej granicami zaskarżenia i podniesionymi zarzutami, co skutkowało zmianą wyroku na niekorzyść oskarżonego jedynie w zakresie rozstrzygnięcia o karze pozbawienia wolności oraz utrzymaniem w mocy w pozostałym zakresie wyroku Sądu I instancji, zapadłego z rażącą obrazą przepisu prawa materialnego, tj. art. 43a § 2 k.k., poprzez jego niezastosowanie i nieorzeczenie wobec M.G., określonego we wskazanym przepisie i obligatoryjnego w razie skazania za przestępstwo z art. 244 k.k., przypisane oskarżonemu, świadczenia pieniężnego, pomimo to, że wyrok Sądu Rejonowego

został zaskarżony na niekorzyść oskarżonego również w części dotyczącej wymienionego środka karnego, co nadto wobec stwierdzenia przez Sąd odwoławczy zasadności zarzutu apelacyjnego (która to okoliczność znajduje potwierdzenie w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia) zobowiązywało do zmiany nieprawomocnego wyroku także w tej części, poprzez orzeczenie powyższego, obligatoryjnego środka karnego.”

Podnosząc powyższe, Prokurator Generalny wniósł o uchylenie wyroku w zakresie w jakim nie orzeczono o środku karnym i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Lublinie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna, co umożliwia jej rozpoznanie i uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Sąd Okręgowy w Lublinie, przeprowadzając kontrolę odwoławczą wyroku Sądu I instancji przeoczył, że wyrok ten jest dotknięty uchybieniem stanowiącym naruszenie prawa materialnego - art. 43a § 2 k.k., polegającym na braku orzeczenia wobec oskarżonego obligatoryjnego środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego.

Przepis art. 43a § 2 k.k. stanowi, że w razie skazania sprawcy za przestępstwo z art. 244 k.k. (lub inne wymienione w tym przepisie) sąd ma obowiązek orzec świadczenie pieniężne wymienione w art. 39 pkt 7 k.k. na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej w wysokości od 5000 zł do 60000 zł. Nieorzeczenie tego środka karnego przez Sąd Rejonowy w Chełmie powinno zostać dostrzeżone oraz skorygowane przez Sąd drugiej instancji, tym bardziej że prokurator podniósł stosowny zarzut w apelacji. Sąd Okręgowy w Lublinie sam zresztą spostrzegł swoje niedopatrzenie w tej mierze już w trakcie sporządzania uzasadnienia, w którym zauważył, że „Również drugi ze sformułowanych przez prokuratora zarzutów był słuszny, jednakże sąd odwoławczy omyłkowo nie orzekł świadczenia, które istotnie było obligatoryjne.” (s. 3 uzasadnienia zaskarżonego wyroku).

Ponieważ zaistniałe uchybienie miało charakter rażący i wywarło istotny wpływ na treść orzeczenia, jako że w konsekwencji nie orzeczono wobec M.G. obligatoryjnego środka karnego, należało, dzieląc zarzut i wniosek kasacji,

uchylić wyrok Sądu odwoławczego w zakresie, w jakim nie orzeczono o tym środku karnym i w tej części przekazać sprawę Sądowi Okręgowemu w Lublinie do ponownego rozpoznania.

Rozpoznając sprawę po raz kolejny, Sąd ten będzie miał na uwadze stanowcze brzmienie przepisu art. 43a § 2 k.k.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy orzekł jak w wyroku.

Andrzej Stępka Małgorzata Wąsek-Wiaderek Eugeniusz Wildowicz

[WB]

[a.ł]